Lietas Nr. 15830102903
Lietas arhīva Nr. KA04-0073-17/23

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 16.februārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis G.Stūris,
tiesneses D.Dumbre un Z.Lagzdiņa,
piedaloties prokurorei S.Masulei,
zvērinātai advokātei S.Kalniņai

atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā sakarā ar apsūdzētā /pers. A/ (iepriekš /pers. A1/ un /pers. A2/), personas kods /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību izskatīja krimināllietu, kurā ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2015.gada 11.novembra spriedumu par vainīgu noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā, izdarīšanā atzīts /pers. A/.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzības motīviem, pārbaudījusi pierādījumus, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a

ar pirmās instances tiesas spriedumu (10.sēj. 160.-188.lpp.) /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 55.pantu, ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem, bez mantas konfiskācijas, piespriesto sodu nosakot nosacīti ar pārbaudes laiku uz diviem gadiem.

Pirmās instances tiesa nospriedusi cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju atstāt bez izskatīšanas; lietiskos pierādījumus atstāt krimināllietā, /pers. A/ atbrīvot no procesuālo izdevumu piedziņas par zvērinātu advokātu sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā.

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais atbalstījis svešas mantas lielā apmērā iegūšanu ar viltu (krāpšana). Spriedumā atrodams tālāk norādītais noziedzīgā nodarījuma faktisko apstākļu apraksts.

Laikā līdz 2002.gada 17.jūlijam, precīzāk pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrotā laikā un vietā, mantkārīgu motīvu vadīts, /pers. B/ nolēmis veikt fiktīvus darījumus, izmantojot Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā 2000.gada 31.oktobrī ar reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ reģistrētu sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk tekstā SIA) */Nosaukums A/*, tad ar viltu nelikumīgi pieprasīt un saņemt no valsts budžeta it kā saimnieciskas darbības rezultātā izveidojušās pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk tekstā PVN) pārmaksās atmaksu (priekšnodokli), kā arī novirzīt nelikumīgi pieprasīto un saņemto priekšnodokli citu nodokļu, nodevu un obligāto maksājumu veikšanai, tādos veidos prettiesiski iegūstot sev svešu mantu lielā apmērā.

/pers. B/, realizējot noziedzīgu nodarījumu, 2002.gada 14.jūnijā kļūstot par SIA *„/Nosaukums A/"* amatpersonu ar paraksta tiesībām un pildot šī uzņēmuma direktora funkcijas, nolēmis parakstīt ar citu uzņēmumu fiktīvus līgumus un veikt darījumus ar naudu bankās, un tieši, veicot it kā uzņēmumam SIA */Nosaukums A/* sniegto pakalpojumu apmaksu, iesniegt valsts institūcijās nepieciešamos dokumentus, kā arī nelikumīgi pieprasīt Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk tekstā - VID) atmaksāt SIA */Nosaukums A/* it kā izveidojušos PVN pārmaksu.

Realizējot noziedzīgu nodomu, /pers. B/ vienojās ar SIA */Nosaukums B/*, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, amatpersonu, tās direktoru /pers. C/, par līgumu noslēgšanu par fiktīviem darījumiem, bet /pers. C/ savukārt piekritis atbalstīt /pers. B/ noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, un tieši:

- ar saviem parakstiem /pers. B/ un /pers. C/ apstiprināja 2002.gada 17.jūlija fiktīvu līgumu numurs ZD-01 starp SIA */Nosaukums B/* un SIA */Nosaukums A/* par zemes darbu veikšanu atpūtas un tūrisma kompleksam /Nosaukums C/, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums B/* uzņēmās izpildīt zemes darbus atpūtas un tūrisma kompleksa izbūvei, bet SIA */Nosaukums A/* apmaksāt darbu izpildi 327430,38 latu apmērā, tajā skaitā PVN 49947,01 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs 1, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi veikti netiks;

- ar saviem parakstiem /pers. B/ un /pers. C/ apstiprināja aktu numurs 1 par izpildītiem darbiem 2002.gada jūlijā, aktu numurs 2 par izpildītiem darbiem 2002.gada augustā un aktu numurs 3 par izpildītiem darbiem 2002.gada septembrī un oktobrī saskaņā ar 2002.gada 17.jūlija līgumu numurs ZD-01 un tā pielikumu numurs 1, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums B/* nodeva, bet SIA */Nosaukums A/* pieņēma it kā veikto darbu izpildi zemes atpūtas un tūrisma kompleksa /Nosaukums C/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi netika veikti;

- izmantojot SIA */Nosaukums B/* norēķinu kontu numurs /numurs/, atvērtu akciju sabiedrības (turpmāk – a/s) */Nosaukums D/,* laikā posmā no 2002.gada 26.jūlija līdz 2002.gada 4.novembrim, saskaņā ar 2002.gada 17.jūlija līgumu numurs ZD-01, SIA */Nosaukums A/* pārskaitīja SIA */Nosaukums B/*, un SIA */Nosaukums B/* saņēma atmaksu no SIA */Nosaukums A/* par faktiski nesniegto pakalpojumu 327430,38 latu apmērā, tajā skaitā PVN 49947,01 latu apmērā;

- ar saviem parakstiem /pers. B/ un /pers. C/ apstiprināja 2002.gada 14.oktobra fiktīvu līgumu numurs ZD-02 starp SIA */Nosaukums B/* un SIA

/Nosaukums A/ par zemes darbu veikšanu zivju dīķiem /Nosaukums E/, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums B/* uzņēmās izpildīt zemes darbus dīķu saimniecības /Nosaukums E/ izbūvei, bet SIA */Nosaukums A/* apmaksāt darbu izpildi 553033,10 latu apmērā, tajā skaitā PVN 84360,98 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs l, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs l norādītie darbi veikti netiks;

- ar saviem parakstiem /pers. B/ un /pers. C/ apstiprināja pielikumu Nr.4 pie 2002.gada 14.oktobra līguma numurs ZD-02 starp SIA */Nosaukums B/* un SIA */Nosaukums A/* par papildus zemes darbu veikšanu zivju dīķiem /Nosaukums E/, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums B/* uzņēmās izpildīt papildus zemes darbus dīķu saimniecības /Nosaukums E/ izbūvei, bet SIA */Nosaukums A/* apmaksāt papildu darbu izpildi 11500 latu apmērā, tajā skaitā PVN 1754,24 latu apmērā, apzinoties, ka līgumā norādītie papildu darbi veikti netiks;

- ar saviem parakstiem /pers. B/ un /pers. C/ apstiprināja aktu numurs 1 par izpildītiem darbiem 2002.gada oktobrī un aktu numurs 2 par izpildītiem darbiem 2002.gada oktobrī un novembrī saskaņā ar 2002.gada 14.oktobra līgumu numurs ZD- 02 un tā pielikumu numurs 1, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums B/* nodeva, bet SIA */Nosaukums A/* pieņēma it kā veikto zemes darbu izpildi dīķu saimniecības /Nosaukums E/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs l norādītie darbi netika veikti.

Izmantojot SIA */Nosaukums B/* norēķinu kontu numurs /numurs/, atvērtu a/s */Nosaukums D/*, laika posmā no 2002.gada 4.novembra līdz 2002.gada 23.decembrim, saskaņā ar 2002.gada 14.oktobra līgumu numurs ZD-02, SIA „*/Nosaukums A/*" pārskaitīja SIA /Nosaukums B/un SIA /Nosaukums B/ saņēma atmaksu no SIA „*/Nosaukums A/*" par faktiski nesniegto pakalpojumu 564533,10 latu apmērā, tajā skaitā PVN 86115,22 latu apmērā.

/pers. C/, atbalstot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu:

- ar savu parakstu apstiprināja 2002.gada 18.jūlija fiktīvu līgumu numurs ZDA-01 starp SIA */Nosaukums B/* un SIA /Nosaukums F/ par zemes darbu veikšanu atpūtas un tūrisma kompleksam /Nosaukums C/, saskaņā ar kuru SIA /Nosaukums F/ uzņēmās izpildīt zemes darbus atpūtas un tūrisma kompleksa izbūvei, bet SIA */Nosaukums B/* apmaksāt darbu izpildi 308083,48 latu apmērā, tajā skaitā PVN 46995,79 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs 1, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi veikti netiks;

- ar savu parakstu apstiprināja aktu numurs l par izpildītiem darbiem 2002.gada jūlijā un aktu numurs 2 par izpildītiem darbiem 2002.gada augustā saskaņā ar 2002.gada 18.jūlija līgumu numurs ZDA-01 un tā pielikumu numurs 1, saskaņā ar kuru SIA /Nosaukums F/ nodeva, bet SIA */Nosaukums B/* pieņēma it kā veikto darbu izpildi zemes atpūtas un tūrisma kompleksa /Nosaukums C/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi netika veikti;

- izmantojot SIA */Nosaukums B/* norēķinu kontu numurs /numurs/, laikā posmā no 2002.gada 24.jūlija līdz 2002.gada 28.augustam, saskaņā ar 2002.gada 18.jūlija līgumu numurs ZDA-01, pārskaitīja naudu 308083,48 latu apmērā, tajā skaitā PVN 46995,79 latu apmērā, uz SIA /Nosaukums F/ norēķinu kontu numurs /numurs/ par tās it kā sniegtiem pakalpojumiem SIA */Nosaukums B/*;

- ar savu parakstu apstiprināja 2002.gada 15.oktobra fiktīvu līgumu numurs ZDA-02 starp SIA */Nosaukums B/* un SIA /Nosaukums F/ par zemes darbu veikšanu zivju dīkiem /Nosaukums E/, saskaņā ar kuru SIA /Nosaukums F/ uzņēmās izpildīt zemes darbus dīķu saimniecības /Nosaukums E/ izbūvei, bet SIA */Nosaukums B/* apmaksāt darbu izpildi 548219,81 latu apmērā, tajā skaitā PVN 83626,75 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs l, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi veikti netiks;

- ar savu parakstu apstiprināja aktu numurs 1 par izpildītiem darbiem 2002.gada oktobrī, aktu numurs 2 par izpildītiem darbiem 2002.gada oktobrī un novembrī, aktu numurs 3 par izpildītiem darbiem 2002.gada decembrī un aktu numurs 3 a par izpildītiem papildus darbiem 2002.gada decembrī saskaņā ar 2002.gada 15.oktobra līgumu numurs ZDA-02 un tā pielikumu numurs l, saskaņā ar kuru SIA /Nosaukums F/ nodeva, bet SIA */Nosaukums B/* pieņēma it kā veikto zemes darbu izpildi dīķu saimniecības /Nosaukums E/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs l norādītie darbi netika veikti.

Izmantojot SIA */Nosaukums B/* norēķinu kontu numurs /numurs/, laikā posmā no 2002.gada 30.oktobra līdz 2002.gada 24.decembrim, saskaņā ar 2002.gada 15.oktobra līgumu numurs ZDA-02, pārskaitīja naudu 548219,81 latu apmērā, tajā skaitā PVN 83626,75 latu apmērā, uz SIA /Nosaukums F/ norēķinu kontu numurs /numurs/ par tās it kā sniegtiem pakalpojumiem SIA */Nosaukums B/*.

/pers. B/ laikā līdz 2002.gada jūnijam vienojās ar /pers. A/ par to, ka /pers. A/, atbalstot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, sameklēs fiziskas personas un vienosies ar tām par uzņēmumu reģistrēšanu uz viņu vārdiem, kā arī panāks to, ka šādu uzņēmumu amatpersonas parakstīs līgumus un citus dokumentus par fiktīviem darījumiem ar SIA */Nosaukums B/* un savā starpā, kā arī veiks darbības bankās, un tieši, atvērs norēķinu kontus, pārskaitīs naudu citiem uzņēmumiem par it kā sniegtiem (fiktīviem) pakalpojumiem un /pers. A/ no uzņēmumu norēķinu kontiem izņems tajos par fiktīviem darījumiem ieskaitītu naudu, lai šādu darbību rezultātā SIA */Nosaukums A/* nelikumīgi iegūtu tiesības uz PVN pārmaksās atmaksu.

Tā, /pers. A/, veicinot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, sameklēja fizisku personu – /pers. D/, kuram piedāvāja par atlīdzību kļūt par SIA amatpersonu, lai veiktu fiktīvus darījumus ar citiem uzņēmumiem nolūkā radīt maldīgu priekšstatu par it kā SIA finansiāli saimnieciskās darbības veikšanu, kam /pers. D/ piekrita, tādējādi atbalstot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, un tieši, pēc /pers. A/ norādījumiem, /pers. D/:

- 2002.gada 21.maijā kļuva par SIA */Nosaukums F/,* reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, direktoru;

- 2002.gada 3.jūlijā atvēra akciju sabiedrībā a/s */Nosaukums D/* norēķinu kontu numurs 1084131012;

- ar savu parakstu apstiprināja 2002.gada 18.jūlija fiktīvu līgumu numurs ZDA-01 starp SIA */Nosaukums B/* un SIA */Nosaukums F/* par zemes darbu veikšanu atpūtas un tūrisma kompleksam /Nosaukums C/, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums F/* uzņēmās izpildīt zemes atpūtas un tūrisma kompleksa izbūvei, bet SIA */Nosaukums B/* apmaksāt darbu izpildi 308083,48 latu apmērā, tajā skaitā PVN 46995,79 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs l, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi veikti netiks;

- ar savu parakstu apstiprināja aktu numurs 1 par izpildītiem darbiem 2002.gada jūlijā un aktu numurs 2 par izpildītiem darbiem 2002.gada augustā saskaņā ar 2002.gada 18.jūlija līgumu numurs ZDA-01 un tā pielikumu numurs l, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums F/* nodeva, bet SIA */Nosaukums B/* pieņēma it kā veikto darbu izpildi zemes atpūtas un tūrisma kompleksa /Nosaukums C/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi netika veikti;

- izmantojot norēķinu kontu numurs /numurs/, laika posmā no 2002.gada 24.jūlija līdz 2002.gada 28.augustam, saskaņā ar 2002.gada 18.jūlija līgumu numurs ZDA-01, saņēma atmaksu no SIA */Nosaukums B/* par faktiski nesniegto pakalpojumu 308083,48 latu apmērā, tajā skaitā PVN 46995,79 latu apmērā;

- ar savu parakstu apstiprināja 2002.gada 2.jūlija fiktīvu apakšuzņēmuma līgumu numurs 2 starp SIA */Nosaukums F/* un SIA */Nosaukums G/* par sagatavošanas darbu veikšanu atpūtas kompleksam /Nosaukums C/, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums G/* uzņēmās izpildīt sagatavošanas darbu atpūtas kompleksa izbūvei, bet SIA */Nosaukums F/* apmaksāt darbu izpildi 134311,66 latu apmērā, tajā skaitā PVN 20488,22 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs 1, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs l norādītie darbi veikti netiks;

- ar savu parakstu apstiprināja aktu numurs 1 par izpildītiem darbiem 2002.gada jūlijā saskaņā ar 2002.gada 2.jūlija līgumu numurs 2 un tā pielikumu numurs 1, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums G/* nodeva, bet SIA */Nosaukums F/* pieņēma it kā veikto darbu izpildi zemes atpūtas un tūrisma

kompleksa /Nosaukums C/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi netika veikti;

- ar savu parakstu apstiprināja 2002.gada 18.jūlija fiktīvu apakšuzņēmuma līgumu numurs 3 starp SIA */Nosaukums F/* un SIA */Nosaukums G/* par zemes darbu veikšanu atpūtas un tūrisma kompleksam /Nosaukums C/, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums G/* uzņēmās izpildīt zemes atpūtas un tūrisma kompleksa izbūvei, bet SIA */Nosaukums F/* apmaksāt darbu izpildi 308083,48 latu apmērā, tajā skaitā PVN 46995,79 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs 1, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs l norādītie darbi veikti netiks;

- ar savu parakstu apstiprināja aktu numurs 1 par izpildītiem darbiem 2002.gada jūlijā un aktu numurs 2 par izpildītiem darbiem 2002.gada augustā saskaņā ar 2002.gada 18.jūlija līgumu numurs 3 un tā pielikumu numurs l, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums G/* nodeva, bet SIA */Nosaukums F/* pieņēma it kā veikto darbu izpildi zemes atpūtas un tūrisma kompleksa /Nosaukums C/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi netika veikti;

- ar savu parakstu apstiprināja rēķinus-faktūras par SIA *„/Nosaukums F/*" veikto samaksu SIA */Nosaukums G/* saskaņā ar 2002.gada 18.jūlija līgumu numurs 3, apzinoties, ka SIA */Nosaukums G/* nav pamata saņemt atmaksu no SIA */Nosaukums F/* 308083,48 latu apmērā, tajā skaitā PVN 46995,79 latu apmērā;

- izmantojot norēķinu kontu numurs /numurs/, laika posmā no 2002.gada 24.jūlija līdz 2002.gada 28.augustam, saskaņā ar SIA */Nosaukums F/* noslēgtiem ar SIA */Nosaukums G/* līgumiem, pārskaitīja naudu 442395,14 latu apmērā uz SIA */Nosaukums G/* norēķinu kontu numurs par tās it kā sniegtiem pakalpojumiem SIA */Nosaukums F/*;

- ar savu parakstu apstiprināja 2002.gada 15.oktobra fiktīvu līgumu numurs ZDA-02 starp SIA */Nosaukums B/* un SIA */Nosaukums F/* par zemes darbu veikšanu zivju dīķiem /Nosaukums E/, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums F/* uzņēmās izpildīt zemes darbus dīķu saimniecības /Nosaukums E/ izbūvei, bet SIA */Nosaukums B/* apmaksāt darbu izpildi 548219,81 latu apmērā, tajā skaitā PVN 83626,75 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs 1, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi veikti netiks;

- ar savu parakstu apstiprināja aktu numurs 1 par izpildītiem darbiem 2002.gada oktobrī, aktu numurs 2 par izpildītiem darbiem 2002.gada oktobrī un novembrī, aktu numurs 3 par izpildītiem darbiem 2002.gada decembrī un aktu numurs 3 a par izpildītiem papildus darbiem 2002.gada decembrī saskaņā ar 2002.gada 15.oktobra līgumu numurs ZDA-02 un tā pielikumu numurs 1 saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums F/* nodeva, bet SIA */Nosaukums B/* pieņēma it kā veikto zemes darbu izpildi dīķu saimniecības /Nosaukums E/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs l norādītie darbi netika veikti;

- ar savu parakstu apstiprināja rēķinus-faktūras par SIA /Nosaukums B/ veikto samaksu SIA */Nosaukums F/* saskaņā ar 2002.gada 15.oktobra līgumu numurs ZDA- 02, apzinoties, ka SIA */Nosaukums F/* nav pamata saņemt atmaksu no SIA */Nosaukums B/* 548219,81 latu apmēra, tajā skaitā PVN 83626,75 latu apmērā;

- izmantojot SIA */Nosaukums F/* norēķinu kontu numurs /numurs/, laika posmā no 2002.gada 30.oktobra līdz 2002.gada 24.decembrim, saskaņā ar 2002.gada 15.oktobra līgumu numurs ZDA-02, saņēma atmaksu no SIA */Nosaukums B/* par faktiski nesniegto pakalpojumu 548219,81 latu apmērā, tajā skaitā PVN 83626,75 latu apmērā;

- ar savu parakstu apstiprināja 2002.gada 23.septembra fiktīvu līgumu numurs 5 starp SIA */Nosaukums F/* un SIA */Nosaukums H/* par „Dīķu saimniecības /Nosaukums E/" tehniskā projekta izstrādi, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums H/* uzņēmās izstrādāt „Dīķu saimniecības /Nosaukums E/" tehnisku projektu, bet SIA */Nosaukums F/* apmaksāt darbu izpildi 77900 latu apmērā, tajā skaitā PVN 9945,- latu apmērā, apzinoties, ka līgumā norādītie darbi veikti netiks;

- ar savu parakstu apstiprināja rēķinus-faktūra par SIA */Nosaukums F/* veikto samaksu SIA */Nosaukums H/* saskaņā 2002.gada 23.septembra līgumu numurs 5, apzinoties, ka SIA */Nosaukums H/* nav pamata saņemt atmaksu no SIA */Nosaukums F/* kopsummā 77900 latu apmērā, tajā skaitā PVN 9945 latu apmērā;

- ar savu parakstu apstiprināja apakšuzņēmuma 2002.gada 15.oktobra fiktīvu līgumu numurs 6 starp SIA */Nosaukums F/* un SIA */Nosaukums H/* par zemes darbu veikšanu zivju dīķiem /Nosaukums E/, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums H/* uzņēmās izpildīt zemes darbus dīķu saimniecības /Nosaukums E/ izbūvei, bet SIA */Nosaukums F/* apmaksāt darbu izpildi 548219,81 latu apmērā, tajā skaitā PVN 83626,75 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs 1, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi veikti netiks;

- ar savu parakstu apstiprināja aktu numurs l par izpildītiem darbiem 2002.gada oktobrī, aktu numurs 2 par izpildītiem darbiem 2002.gada oktobrī un novembrī, aktu numurs 3 par izpildītiem darbiem 2002.gada decembrī un aktu numurs 3 a par izpildītiem papildus darbiem 2002.gada decembrī saskaņā ar 2002.gada 15.oktobra līgumu numurs 6 un tā pielikumu numurs 1, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums H/* nodeva, bet SIA */Nosaukums F/* pieņēma it kā veikto zemes darbu izpildi dīķu saimniecības /Nosaukums E/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs l norādītie darbi netika veikti;

- izmantojot SIA */Nosaukums F/* norēķinu kontu numurs /numurs/, laika posmā no 2002.gada 23.oktobra līdz 2002.gada 18.decembrim, saskaņā ar SIA */Nosaukums F/* noslēgtiem ar SIA */Nosaukums H/* līgumiem, pārskaitīja naudu 548219,81 latu apmērā uz SIA */Nosaukums H/* norēķinu kontu numurs par tās it kā sniegtiem pakalpojumiem SIA */Nosaukums F/*;

- no SIA */Nosaukums F/* norēķinu konta numurs 1084131012 izņēma skaidru naudu /pers. A/.

Veicinot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, /pers. A/ sameklēja citu fizisku personu – /pers. E/, kuram piedāvāja par atlīdzību kļūt par SIA amatpersonu, lai veiktu fiktīvus darījumus ar citiem uzņēmumiem nolūkā radīt maldīgu priekšstatu par it kā SIA finansiāli saimnieciskās darbības veikšanu, kam /pers. E/ piekrita, tādējādi atbalstot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, un tieši, pēc /pers. A/ norādījumiem, /pers. E/:

- 2002.gada 22.maijā kļuva par SIA */Nosaukums G/*, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, direktoru;

- ar savu parakstu apstiprināja 2002.gada 18.jūlija fiktīvu apakšuzņēmuma līgumu numurs 3 starp SIA */Nosaukums F/* un SIA */Nosaukums G/* par zemes darbu veikšanu atpūtas un tūrisma kompleksam /Nosaukums C/, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums G/* uzņēmās izpildīt zemes atpūtas un tūrisma kompleksa izbūvei, bet SIA */Nosaukums F/* apmaksāt darbu izpildi 308083,48 latu apmērā, tajā skaitā PVN 46995,79 latu apmērā, kā arī tā pielikumu numurs 1, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs l norādītie darbi veikti netiks;

- ar savu parakstu apstiprināja aktu numurs 1 par izpildītiem darbiem 2002.gada jūlijā un aktu numurs 2 par izpildītiem darbiem 2002.gada augustā saskaņā ar 2002.gada 18.jūlija līgumu numurs 3 un tā pielikumu numurs 1, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums G/* nodeva, bet SIA */Nosaukums F/* pieņēma it kā veikto darbu izpildi zemes atpūtas un tūrisma kompleksa /Nosaukums C/ Dobeles rajona Zebrenes pagastā izbūvei, apzinoties, ka līgumā un tā pielikumā numurs 1 norādītie darbi netika veikti;

- izmantojot SIA */Nosaukums G/* norēķinu kontu numurs /numurs/, laika posmā no 2002.gada 1.jūlija līdz 2002.gada 30.jūlijam, saskaņā ar 2002.gada 18.jūlija apakšuzņēmuma līgumu numurs 3, saņēma atmaksu no SIA */Nosaukums F/* par faktiski nesniegto pakalpojumu 308083,48 latu apmērā, tajā skaitā PVN 46995,79 latu apmērā, kuru izņēma no SIA */Nosaukums G/* norēķinu konta un nodeva /pers. A/.

Veicinot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, /pers. A/ sameklēja citu fizisku personu, kura nav tikusi saukta pie kriminālatbildības, /pers. F/, kuram piedāvāja par atlīdzību kļūt par SIA amatpersonu, lai veiktu darījumus ar citiem uzņēmumiem, kam /pers. F/ piekrita, un tieši, persona Nr.1 pēc /pers. A/ norādījumiem:

- 2002.gada septembrī kļuva par SIA */Nosaukums H/*, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, direktoru;

- ar savu parakstu apstiprināja 2002.gada 23.septembra fiktīvu līgumu numurs 5 starp SIA */Nosaukums F/* un SIA */Nosaukums H/* par „Dīķu saimniecības /Nosaukums E/" tehniskā projekta izstrādi, saskaņā ar kuru SIA */Nosaukums H/* uzņēmās izstrādāt „Dīķu saimniecības /Nosaukums E/ tehnisku projektu, bet SIA */Nosaukums F/* apmaksāt darbu izpildi 77900 latu apmērā, tajā skaitā PVN 9945 latu apmērā, apzinoties, ka līgumā norādītie darbi veikti netiks;

- 2002.gada 9.oktobrī atvēra a/s */Nosaukums D/* norēķinu kontu numurs /numurs/;

- izmantojot SIA */Nosaukums H/* norēķinu kontu numurs /numurs/, laika posmā no 2002.gada 23.oktobra līdz 2002.gada 18.decembrim, izņēma no SIA */Nosaukums H/* norēķinu konta un nodeva /pers. A/ saskaņā ar 2002.gada 15.oktobra apakšuzņēmuma līguma numurs 6 no SIA */Nosaukums F/* saņemto atmaksu par faktiski nesniegtiem pakalpojumiem 548219,81 latu apmērā, tajā skaitā PVN 102756,56 latu apmērā.

Veicinot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, /pers. A/ sameklēja citu fizisku personu, kura nav tikusi saukta pie krimināatbildības, /pers. G/, kuram piedāvāja par atlīdzību kļūt par SIA */Nosaukums A/* amatpersonu, lai parakstītu iesniegumus VID par it kā izveidojušās PVN pārmaksās novirzīšanu, un /pers. G/ pēc /pers. A/ priekšlikuma, 2002.gada 2.decembrī kļuva par SIA */Nosaukums A/* direktoru un pēc /pers. A/ un /pers. B/ norādījumiem:

- parakstīja PVN deklarācijas par 2002.gada novembri-2002.gada decembri, kurās nepamatoti tika iekļauts priekšnodoklis 82803,81 latu apmērā;

- parakstīja SIA */Nosaukums A/* 2003.gada 13.janvāra iesniegumu VID par it kā 2002.gada oktobrī izveidojušos daļu PVN pārmaksās 1703,51 latu apmērā atmaksu, kā rezultātā 1703,51 latu nepamatoti tika novirzīti citu nodokļu un obligāto iemaksu veikšanai;

- parakstīja SIA */Nosaukums A/* 2003.gada 21.janvāra iesniegumu VID par it kā 2002.gada augustā izveidojušos daļu PVN pārmaksās 505 latu apmērā atmaksu, taču VID atteikuma dēļ 505 latu netika nepamatoti novirzīti citu nodokļu un obligāto iemaksu veikšanai.

Turpinot pildīt savu lomu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas vērsta uz PVN izkrāpšanu no valsts budžeta, /pers. B/, apzinoties, ka SIA */Nosaukums A/* nebija likumīga pamata pieprasīt PVN pārmaksās atmaksu vai tās novirzīšanu citu nodokļu vai obligāto iemaksu nomaksai:

- parakstīja SIA */Nosaukums A/* 2002.gada 13.septembra iesniegumu VID par it kā 2002.gada augustā izveidojušos daļu PVN pārmaksās 7000 latu apmērā atmaksu, kā rezultātā 6739,15 latu nepamatoti tika novirzīti citu nodokļu maksājumu veikšanai;

- parakstīja SIA */Nosaukums A/* 2002.gada 15.novembra iesniegumu VID par it kā 2002.gada oktobrī izveidojušos daļu PVN pārmaksās 3482,30 latu apmērā atmaksu, kā rezultātā 3482,30 latu nepamatoti tika novirzīti citu nodokļu maksājumu veikšanai.

Tādā veidā /pers. B/ prettiesiski ieguva svešu mantu – 11924,75 latu apmērā, kas ir liels apmērs, bet /pers. A/, /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ atbalstīja minētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanu.

Izklāstītās apsūdzētā /pers. A/a darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi saskaņā ar Krimināllikuma 20.panta ceturto daļu un 177.panta trešo daļu.

Krimināllieta /pers. A/a apsūdzībā izdalīta atsevišķā tiesvedībā 2008.gada 9.jūlijā (5.sēj. 157.lpp.).

Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2008.gada 10.jūlija spriedumu krimināllietā Nr.5830102903 par vainīgiem atzīti un notiesāti /pers. B/ Krimināllikuma 177.panta trešajā daļā un 195.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Ar Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2010.gada 27.maija lēmumu minētais spriedums atcelts daļā par kaitējuma kompensācijas piedziņu un krimināllieta nosūtīta jaunai izskatīšanai. Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2011.gada 13.aprīļa spriedumu noteikta kaitējuma kompensācijas piedziņa. Nolēmumi stājušies likumīgā spēkā 2012.gada 24.aprīlī (6.sēj. 1.-14.lpp.; 8.sēj. 20.-25.lpp.; 9.sēj. 166.-181.lpp.).

Par pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. A/ iesniedzis apelācijas sūdzību un tās papildinājumus (10.sēj. 189., 191.lpp.; 11.sēj. 7., 8.,12.lpp.), kurā norāda, ka nepiekrīt pirmās instances tiesas spriedumam, jo tajā esot saskatāmi pārkāpumi.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka tiesnese nepamatoti atteikusi veikt neatkarīgās ekspertīzes gan 2007.gadā, gan 2013.gadā, ko apliecinot apsūdzētā iesniegumi.

Tāpat tiesnese 2013.gada 4.martā, kad apsūdzētajam bijusi nozīmēta tiesvedība, kurā viņš ir cietušais un tiesāts ticis policists, kurš iesitis viņam pa galvu, nozīmējusi savu tiesas datumu. Norāda, ka tiesnese aizliegusi, neskatoties uz daudziem rakstiskiem lūgumiem, saņemt uz rokām ekspertu atzinumus par viņa veselības stāvokli.

Tāpat norāda, ka viņš ticis novests pie diviem ģīboņiem. Bez tam, viņš ticis pārtraukts pēdējā vārdā.

Apsūdzētais lūdz pievienot krimināllietas materiāliem Kauguru Veselības Centra iztrūkstošos izrakstus no dažādām slimnīcām. Šos dokumentus viņam izdevies iegūt pateicoties Jūrmalas policijas un prokuratūras izmeklēšanai. Šie dokumenti apliecinot, ka vismaz 3 vai pat 5 tiesas nozīmētās ekspertīzes tika veiktas uz tīši izlaupītas un viltotas veselības kartes pamata.

Norāda, ka pašreiz Jūrmalas policija atkārtoti izmeklē pēc Jūrmalas virsprokurores rīkojuma krimināllietu par viņa medicīniskās kartiņas Kauguru Veselības centrā izlaupīšanu, pēc kā būs klaja nepieciešamība atkārtoti veikt vismaz trīs ekspertīzes par viņa veselības stāvokļa patieso stāvokli, jo izlaupītajā kartiņā trūkst vismaz 24-25 slimnīcas izraksti, kas tīši bija izlaupīti, lai viltotu viņa patieso veselības stāvokli. Konkrēti klīnikā "Gaiļezers" viņam tika ārstēta šizofrēnija laikaposmā no 2009.gada 26.marta līdz 2009.gada 2.aprīlim, ko atzina ārstējošā ārste un nodaļas vadītājs lika ārstēties pie psihiatra. 2009.gada novembrī – decembrī, veicot ekspertīzi, šis dokuments bijis izlaupīts un ekspertīzē neiesniegts, lai tiktu pieņemts viltots ekspertu secinājums.

Apsūdzētais apelācijas sūdzībā izteicis lūgumu par advokāta pieaicināšanu uz viņa apelācijas sūdzības izskatīšanas laiku.

Apelācijas sūdzībā apsūdzētais nav lūdzis pārbaudīt kādus noteiktus pierādījumus.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu iesniegto apelācijas sūdzību uzturēja. Apsūdzētā /pers. A/a aizstāve zvērināta advokāte S.Kalniņa savu aizstāvamo atbalstīja.

Apelācijas instances tiesā valsts apsūdzības uzturētāja lūdza apsūdzētā iesniegto apelācijas sūdzību noraidīt, savukārt pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Krimināllietu tiesas kolēģija, noklausījusies prokurores un aizstāves viedokli, novērtējusi pierādījumus un krimināllietas materiālus, izvērtējusi apelācijas sūdzību motīvus, uzskata, ka Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2015.gada 11.novembra spriedums ir atceļams daļā par apsūdzētajam /pers. A/am noteikto sodu.

Krimināllietas iztiesāšanas laikā apelācijas instances tiesa nesaskata iemeslus, lai pārkāptu apsūdzētā apelācijas sūdzībā izteikto prasību apjomu un ietvarus.

Krimināllietu tiesas kolēģija uzskata, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais likumīgi un pamatoti atzīts par vainīgu viņam inkriminētajās darbībās un tās pareizi kvalificētas saskaņā ar Krimināllikuma 20.panta ceturto daļu, 177.panta trešo daļu (redakcijā līdz 2008.gada 12.janvārim).

Ievērojot to, ka apelācijas instances tiesa pirmās instances tiesas spriedumu, kur konstatēta apsūdzētā vaina, atstāj negrozītu, Krimināllietu tiesas kolēģija saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564.panta sestās daļas nosacījumiem atzīst par iespējamu neatkārtot pirmās instances tiesas spriedumā minētos pierādījumus un pirmās instances tiesas sniegtos atzinumus, kas attiecas uz apsūdzētā /pers. A/ vainīguma konstatēšanu.

Lai sasniegtu krimināltiesisko attiecību tiesisku un taisnīgu noregulējumu, Krimināllietu tiesas kolēģija ievēro Latvijas Republikas Augstākās tiesas vairākos kriminālprocesos taisītos nolēmumos norādīto, ka apelācijas instances tiesai, iztiesājot krimināllietu, jāievēro procesuālo tiesību normas – Kriminālprocesa likuma 562.panta pirmās daļas prasības – lai tiesas izmeklēšana un tiesas debates apelācijas instances tiesā notiktu sūdzībā vai protestā noteikto prasību apjomā un ietvaros, Kriminālprocesa likuma 564.panta ceturtajā daļā noteikto, ka apelācijas instances tiesas nolēmuma motīvu daļā jānorāda apelācijas instances tiesas atzinums par apelācijas sūdzības vai protesta pamatotību, apstākļi, ko noskaidrojusi apelācijas instances tiesa, pierādījumi, kas apstiprina apelācijas instances tiesas atzinumu, motīvi, kāpēc apelācijas instances tiesa noraida kādus pierādījumus, un likumi, pēc kuriem tā vadās. Saskaņā ar kasācijas instances tiesas ieskatu minēto procesuālo tiesību normu ievērošana izpaužas atbilžu sniegšanā uz visiem apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem.

Lai lietā panāktu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, sniedzot tiesas izdarītajiem atzinumiem likumam atbilstošu pamatojumu, Krimināllietu tiesas kolēģija sniedz tālāk sekojošas atbildes uz apsūdzētā /pers. A/ apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem, aizstāves tiesu debatēs un apsūdzētā pēdējā vārdā minēto.

Savā apelācijas sūdzībā apsūdzētais /pers. A/, apstrīdot pirmās instances tiesas notiesājošo spriedumu, norādījis, ka pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu, pieļāvusi procesuālu pārkāpumu, jo šīs krimināllietas iztiesāšana 2013.gada 4.martā tikusi nozīmēta tajā pašā laikā, kad notikusi citas lietas iztiesāšana, kurā /pers. A/ ir cietušais.

Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka krimināllietas iztiesāšanas laikā pirmās instances tiesa nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 463.panta pirmās daļas prasību pārkāpumu, jo kaut gan 2013.gada 4.martā pirmās instances tiesa bija paredzējusi turpināt krimināllietas iztiesāšanu, pirmās instances tiesa nav turpinājusi tiesas izmeklēšanu un izsludinājusi pārtraukumu, jo uz tiesas sēdi nav ieradies apsūdzētais (9.sēj. 17.lpp.).

Savā apelācijas sūdzībā apsūdzētais /pers. A/, apstrīdot pirmās instances tiesas notiesājošo spriedumu, norādījis, ka pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu, pieļāvusi procesuālus pārkāpumus, jo nepamatoti atteikusies veikt neatkarīgās ekspertīzes gan 2007.gadā, gan 2013.gadā, ka, neskatoties uz daudziem rakstiskiem lūgumiem, apsūdzētajam neesot izsniegti ekspertu atzinumi par viņa veselības stāvokli.

Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka 2007.gadā pirmās instances tiesa nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 496.panta prasību pārkāpumu, jo apsūdzētā apelācijas sūdzībā norādītajā laikā krimināllietas iztiesāšanu pirmās instances tiesa uzsākusi tikai 2008.gada 7.jūlijā (5.sēj. 154.lpp.), tāpat apelācijas instances tiesa nekonstatē, ka pirmās instances tiesas tiesnese nebūtu pildījusi tai Kriminālprocesa likuma 47.pantā paredzētos pienākumus, jo krimināllietas materiāli nesatur ziņas, ka laika posmā līdz 2008.gada 7.jūlija tiesas sēdei apsūdzētais /pers. A/ būtu vērsies Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā ar lūgumiem veikt viņam kādas ekspertīzes.

Pārbaudījusi krimināllietas materiālus, Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka krimināllietas iztiesāšanas laikā – 2013.gadā – pirmās instances tiesa nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 496.panta prasību pārkāpumu, jo 2013.gada 7.oktobra tiesas sēdē (9.sēj. 82.lpp.) pirmās instances tiesa, ievērojot līdzšinējo krimināllietas iztiesāšanas gaitu, procesa dalībnieku lūgumus un viedokļus, noteica tiesu medicīnisko ekspertīzi, lai vērtētu apsūdzētā veselības stāvokli. Pirmās instances tiesa nolēma ekspertīzi uzdot veikt Latvijas Republikas Valsts Tiesu medicīnas ekspertīzes centra ekspertiem (9.sēj. 83., 84.lpp.). Apelācijas instances tiesa konstatē, ka 2013.gada 7.oktobra tiesas sēdes protokols (9.sēj. 82.lpp.) nesatur ziņas, ka apsūdzētais /pers. A/ būtu apstrīdējis ekspertīzes uzdošanu Latvijas Republikas Valsts Tiesu medicīnas ekspertīzes centra ekspertiem un vērsies pie pirmās instances tiesā ar lūgumu ekspertīzi uzdot kādai citai ekspertu iestādei vai ekspertiem.

Tāpat Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka krimināllietas iztiesāšanas laikā pirmās instances tiesa nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 451.panta pirmās daļas prasību pārkāpumu, ka pirmās instances tiesas tiesnese ir pildījusi tai Kriminālprocesa likuma 47.pantā paredzētos pienākumus, jo krimināllietas materiāli neapliecina, ka 2013.gada laikā vai kādā no deviņām šajā gadā notikušajām tiesas sēdēm pirmās instances tiesa vai tās tiesnese būtu atstājusi neizlemtu kādu apsūdzētā /pers. A/ lūgumu. Apelācijas instances tiesa norāda, ka, atbilstoši par labu atzītai tiesu praksei, apsūdzēto vai viņu aizstāvju pieteikto lūgumu motivēta noraidīšana lietas iztiesāšanas laikā nav vērtējama kā apsūdzētā tiesību ierobežošana, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 496.panta otrās daļas nosacījumiem tiesai procesa dalībnieku pieteiktie lūgumi ir jāizvērtē un jāizlemj, bet tai nav obligāts pienākums šos lūgumus apmierināt (*Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2011.gada 28.marta lēmums lietā Nr.SKK–163*).

Papildus Krimināllietu tiesas kolēģija norāda, ka, iztiesājot krimināllietu apelācijas instances tiesā, tika veikta papildus tiesu medicīniskā ekspertīze, lai vērtētu apsūdzētā veselības stāvokli (10.sēj. 98.-102.lpp.), kā arī apsūdzētajam tika nodrošināta iespēja saņemt to krimināllietas materiālos iekļauto dokumentu kopijas vai norakstus, par kuriem apsūdzētais izteica attiecīgu motivētu lūgumu.

Savā apelācijas sūdzībā apsūdzētais /pers. A/, apstrīdot pirmās instances tiesas notiesājošo spriedumu, norādījis, ka pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu, pieļāvusi procesuālu pārkāpumu, jo tiesu debates pirmās instances tiesā neesot notikušas pienācīgā veidā un nepamatoti apsūdzētais ticis pārtraukts pēdējā vārdā.

Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka krimināllietas iztiesāšanas laikā pirmās instances tiesa nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 505.-507.pantu prasību pārkāpumus, jo pirmās instances tiesas tiesas sēžu protokoli nesatur ziņas, kas liecinātu, ka tiesu debatēs pirmās instances tiesā gan valsts apsūdzības uzturētāja, gan aizstāve būtu tikušas ierobežotas (9.sēj. 213., 214., 238., 242., 247.lpp.; 10.sēj. 7., 12., 35.-37., 48., 68., 90., 96., 97., 100.-104.lpp.). Tāpat Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka krimināllietas iztiesāšanas laikā pirmās instances tiesa nav pieļāvusi Kriminālprocesa

likuma 508.panta trešās daļas prasību pārkāpumus.

Apsūdzētā tiesības uz pēdējo vārdu paredzētas Kriminālprocesa likuma 508.pantā. Minētā panta pirmā daļa noteic, ka pēc tiesas debašu pabeigšanas tiesas sēdes priekšsēdētājs uzaicina apsūdzēto teikt pēdējo vārdu. Šā panta otrajā daļā noteikts, ka apsūdzētais drīkst atteikties no pēdējā vārda. Savukārt šā panta trešajā daļā norādīts, ka apsūdzētā pēdējā vārda ilgums nav ierobežots, taču tiesas sēdes priekšsēdētājs var pārtraukt apsūdzētā pēdējo vārdu, ja viņš runā par apstākļiem, kam nav sakara ar lietu.

Izvērtējusi pirmās instances tiesas sēžu protokolos ietverto informāciju, apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa apsūdzēto nav pārtraukusi uzstājoties ar pēdējo vārdu un devusies apspriesties tikai pēc tam, kad apsūdzētais bija pabeidzis paust savu viedokli par kriminālprocesu kopumā, tajā veiktajām procesuālajām darbībām un pieņemtajiem lēmumiem (10.sēj. 98., 100.-104., 149.-158.lpp.). Turklāt, kā izriet no apsūdzētā /pers. A/ pēdējā vārdā teiktās runas satura, apsūdzētais /pers. A/ pēdējā vārdā ir izteicies par visiem, viņa ieskatā, svarīgajiem lietas apstākļiem un pastāvošiem faktiem, kas norāda uz to, ka apsūdzētais /pers. A/ savā pēdējā vārdā ir izteicis visu, ko gribēja, bija pateikts. Apelācijas instances tiesa norāda, ka 2015.gada 11.novembra tiesas sēdes protokols (10.sēj. 153.-158.lpp.) nesatur ziņas, ka apsūdzētais /pers. A/ būtu vēlējies vēl kaut ko teikt pirmās instances tiesai, pirms tā dodas apspriesties, ka pēc tiesas atgriešanās tiesas sēžu zālē, lai pasludinātu saīsināto spriedumu, apsūdzētais būtu norādījis pirmās instances tiesai, ka ir noticis tā tiesību aizskārums. Apelācijas instances tiesa konstatē, ka apsūdzētais /pers. A/ par 2015.gada 11.novembra tiesas sēdes protokolu nav iesniedzis piezīmes. Apelācijas instances tiesa ievēro, ka jau pēc 2015.gada 11.novembra tiesas sēdes apsūdzētais /pers. A/ ir vērsies tiesā ar iesniegumu, lūdzot tam izsniegt iepriekš minētās tiesas sēdes protokola kopiju (10.sēj. 152.a lpp.). Kaut gan minētajā iesniegumā apsūdzētais norādījis, ka esot ļoti sašutis par "savu saīsināto pēdējo vārdu", apelācijas instances tiesa konstatē, ka apsūdzētais šajā iesniegumā nav norādījis, ka viņa tiesības teikt pēdējo vārdu būtu tikušas nepamatoti ierobežotas un viņš būtu vēlējies tiesai paust vēl kādus argumentus par apstākļiem, kam ir sakars ar lietu.

Papildus Krimināllietu tiesas kolēģija norāda, ka, iztiesājot krimināllietu apelācijas instances tiesā, apsūdzētais /pers. A/ neminēja argumentus par apstākļiem, kam ir sakars ar lietu, kurus viņš būtu vēlējies izklāstīt papildus pirmās instances tiesai 2015.gada 11.novembra tiesas sēdē un kurus neizklāstīja, jo tiesas sēdes priekšsēdētāja viņu nepamatoti pārtrauca, liedzot tam tiesības uz pēdējo vārdu.

Savā apelācijas sūdzībā apsūdzētais /pers. A/, apstrīdot pirmās instances tiesas notiesājošo spriedumu, norādījis, ka pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu, apdraudējusi un pasliktinājusi apsūdzētā veselības stāvokli.

Krimināllietu tiesas kolēģija apsūdzētā pausto vērtē kā nepamatotu pieņēmumu, kas neapstiprinās ar patiesiem, krimināllietas materiālos fiksētiem faktiem. Apelācijas instances tiesa norāda, ka krimināllietas iztiesāšanas laikā pirmās instances tiesā no 2008.gada 7.jūlija līdz 2015.gada 11.novembrim pirmās instances tiesa neturpināja lietas iztiesāšanu tam ieplānotajā laikā vai pārtrauca iztiesāt lietu kopumā sešdesmit divas reizes pēc apsūdzētā /pers. A/ lūguma, vai tādēļ, ka apsūdzētais /pers. A/ neieradās uz lietas iztiesāšanu, vai tādēļ, ka apsūdzētajam /pers. A/ bija nepieciešama medicīniskā palīdzība. Taču tajā pašā laikā, neapšaubot faktu, ka apsūdzētais /pers. A/ sirgst ar noteiktām veselības problēmām, neviena no lietā kopumā veiktajām septiņām ekspertīzēm par apsūdzētā veselības stāvokli (5.sēj. 136.-143., 148.-153.lpp.; 6.sēj. 93.-98., 142.-157.lpp.; 8.sēj. 71.-79.lpp.; 9.sēj. 101.-103.lpp.; 11.sēj. 98.-102.lpp.) nesniedza atzinumu, ka apsūdzētais /pers. A/ nevarētu piedalīties procesuālajās darbībās vai krimināllietas iztiesāšanā, ka viņam piemītošās veselības problēmas nav vērtējamas kā smaga saslimšana, kas būtu šķērslis tālākai apsūdzētā līdzdalībai kriminālprocesa norisē.

Krimināllietas iztiesāšanas laikā apsūdzētais /pers. A/ pauda viedokli, kurā apšaubīja eksperta atzinuma Nr.40-V (10.sēj. 98.-102.lpp.) pieļaujamību, norādot, ka pēc tam, kad viņu eksperti apsekojuši, apsūdzētais, atrodoties ēkas, kurā notika ekspertīze, gaitenī, dzirdējis kā eksperti skaļi apspriežas, kas savukārt liecinot, ka eksperti esot tikuši iebaidīti, iespaidoti vai uzpirkti. Apsūdzētais /pers. A/, uzskatot, ka minētais liecinot par notikušu noziedzīgu nodarījumu, vērsies ar iesniegumu policijas iestādē. Apsūdzētais /pers. A/ lūdza apelācijas instances tiesu atlikt krimināllietas iztiesāšanu līdz brīdim, kad policija pieņemšot lēmumu saistībā ar viņa iesniegumu. Tāpat apsūdzētais norādīja, ka iepriekš minētās ekspertīzes izdarīšanas laikā viņam tikusi atklāta jauna saslimšana, kas nepārprotami norādot, ka viņš sirgstot ar smagu slimību. Apsūdzētais /pers. A/ apelācijas instances tiesai iesniedza materiālus, kas apliecinot viņa norādīto.

Krimināllietu tiesas kolēģija apsūdzētā pausto vērtē kā nepamatotu pieņēmumu. Apelācijas instances tiesa norāda, ka nav pamats šaubīties par ekspertu, kuri taisījuši eksperta atzinumu Nr.40-V (10.sēj. 98.-102.lpp.) godaprātu, veicot minēto ekspertīzi, vai konstatēt to, ka eksperti saistībā ar šo pētījumu būtu tikuši iebaidīti, iespaidoti vai uzpirkti. Apelācijas instances tiesa konstatē, ka ne apsūdzētā /pers. A/ paskaidrojumi par notikušo, ne krimināllietas materiāliem pievienotie apsūdzētā iesniegtie materiāli nesatur tādas ziņas, kas ļautu šaubīties par eksperta atzinuma Nr.40-V (10.sēj. 98.-102.lpp.) pieļaujamību. Tāpat apelācijas instances tiesa uzskata, ka ne apsūdzētā /pers. A/ paskaidrojumi par notikušo, ne krimināllietas materiāliem pievienotie apsūdzētā iesniegtie materiāli nesatur tādas ziņas, kas būtu apstiprināmas, iegūstot policijas iestādes lēmumu saistībā ar apsūdzētā /pers. A/ policijā iesniegto ziņojumu par notikušo. Tāpat apelācijas instances tiesa kā nepamatotu pieņēmumu vērtē apsūdzētā /pers. A/ norādi, ka viņam tikusi atklāta jauna saslimšana, kas nepārprotami norādot, ka viņš sirgstot ar smagu slimību. Apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzētā veselības stāvoklis šajā kriminālprocesā ir pienācīgi un pietiekoši izpētīts un novērtēts, ka ziņas par saslimšanu, kas atrodamas SIA "Jelgavas poliklīnikas" ārsta 2016.gada 16.novembra rakstā, ir ņemamas vērā, lemjot par apsūdzētā sodīšanu. Tāpat apelācijas instances tiesa konstatē, ka ne apsūdzētais /pers. A/, ne tā aizstāve, ne valsts apsūdzības uzturētāja nelūdza lietā veikt jaunu ekspertīzi, lai vērtētu apsūdzētā veselības stāvokli, līdz ar to apelācijas instances tiesai nav iespējams šādu ekspertīzi noteikt pēc savas iniciatīvas.

Krimināllietas iztiesāšanas laikā apsūdzētais /pers. A/ un viņa aizstāve zvērināta advokāte S.Kalniņa pauda viedokli, ka apsūdzētais ir attaisnojams, jo kriminālprocesā neesot konstatēta viena no obligātajām noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm – iztrūkstot subjektīvā puse – , jo apsūdzētais rīkojies tikai pēc citu personu pavēlēm, neesot vēlējies gūt materiālu labumu un vispār neesot apzinājies, ka tiek izdarīts Krimināllikuma 177.panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums.

Krimināllietu tiesas kolēģija apsūdzētā /pers. A/ un viņa aizstāves zvērinātas advokātes S.Kalniņas pausto vērtē kā nepamatotu pieņēmumu. Apelācijas instances tiesa norāda, ka pirmās instances tiesas spriedumā minētie pierādījumi – personu sniegtās liecības, kā arī ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2008.gada 10.jūlija spriedumu krimināllietā Nr.5830102903, kurā par vainīgiem atzīti un notiesāti /pers. B/ Krimināllikuma 177.panta trešajā daļā un 195.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, konstatētie fakti – nepārprotami apliecina Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma visu sastāva obligāto pazīmju esamību, tajā skaitā apsūdzētā /pers. A/ rīcības mantkārīgā motīva esamību.

Vērtējot pirmās instances tiesas sprieduma pamatotību tā daļā, kur tiesa nospriedusi apsūdzēto /pers. A/ sodīt par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē pirmās instances tiesas pieļautas kļūdas, vērtējot tādus faktus, kas ņemami vērā, lemjot par vainīgā sodīšanu, un nepilnības, atstājot neizvērtētus būtiskus lietas apstākļus. Iepriekš minēto kļūdu un nepilnību dēļ pirmās instances tiesas spriedums šajā daļā ir atceļams un taisāms jauns spriedums, nosakot apsūdzētajam /pers. A/ likumīgu un taisnīgu sodu.

Nosakot apsūdzētajam /pers. A/ sodu, apelācijas instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, ziņas par apsūdzētā personību.

Nosakot sodu /pers. A/ par noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā (redakcijā līdz 2008.gada 12.janvārim), izdarīšanu, Kriminallietu tiesas kolēģija ņem vērā 2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 4.punktu, kur noteikts, ka personas, kuras noziedzīgu nodarījumu izdarījušas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, sodāmas saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā, ņemot vērā, ka maksimālais soda apmērs vai laiks nedrīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds Krimināllikumā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu ir paredzēts pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas, kā arī 2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 6.punktu, kur noteikts, ka gadījumā, ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu. Tāpat apelācijas instances tiesa ņem vērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2015.gada 9.novembra lēmumā lietā Nr. SKK-0524-15 (krimināllieta Nr.1202001605) pausto atziņu, ka 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 4.punkta prasība, ka personas, kuras noziedzīgu nodarījumu izdarījušas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, sodāmas saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā, attiecināma uz Krimināllikuma Sevišķās daļas normu piemērošanu. Citos gadījumos jāievēro Krimināllikuma 5.panta otrajā daļā paredzētais labvēlīguma princips.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta piekto daļu /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā (redakcijā līdz 2008.gada 12.janvārim), klasificējamas kā sevišķi smags noziegums.

Krimināllikuma 47.pantā paredzētos atbildību mīkstinošos apstākļus /pers. A/ darbībās apelācijas instances tiesa nekonstatē.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par /pers. A/a atbildību pastiprinošu apstākli apelācijas instances tiesa atzīst to, ka apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Lemjot par apsūdzētā sodīšanu, apelācijas instances tiesa ņem vērā /pers. A/ personību raksturojošās ziņas: apsūdzētais ir otrās grupas invalīds (5.sēj. 145.lpp.; 8.sēj. 169.lpp.), apsūdzētajam ir deklarēta dzīves vieta (6.sēj. 178.lpp.), apsūdzētajam piešķirts trūcīgā statuss (6.sēj. 179.lpp.), apsūdzētais iepriekš ir sodīts (5.sēj. 66.-69.lpp.), pēdējo reizi 2000.gada 25.februārī Rīgas apgabaltiesā par Latvijas Kriminālkodeksa 141.panta trešajā daļā, 38.panta trešajā daļā, 38.panta pirmajā daļā, 139.panta piektajā daļā, 218.[1]panta piektajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu un ticis sodīts, piemērojot Latvijas Kriminālkodeksa 41.pantu, ar brīvības atņemšanu uz septiņiem gadiem, atņemot uz pieciem gadiem tiesības iegādāties, glabāt un nēsāt šaujamieročus un gāzes ieročus, atbrīvojies pēc soda izciešanas 2001.gada 2.aprīlī, sodāmība noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā nebija dzēsta.

Tāpat apelācijas instances tiesa ņem vērā ziņas par /pers. A/ atkarībām (5.sēj. 72.lpp.), ziņas par apsūdzētā garīgo veselību (5.sēj. 71., 148.-153., 156.lpp.; 6.sēj. 30., 56., 93.-98., 142.-157.lpp.), ziņas par apsūdzētā fiziskās veselības stāvokli (5.sēj. 144.lpp.; 6.sēj. 28., 36., 37., 57., 60., 61., 68., 79., 80., 85., 89., 124.-127., 132., 133.-135., 163., 168., 169., 209., 212.-214.lpp.; 7.sēj. 21., 23., 24., 94.lpp.; 8.sēj. 17., 18., 29., 38.-40., 47., 81.-83., 91.-94., 134., 135., 154., 155., 160., 170.lpp.; 9.sēj. 6., 8., 29.-38., 42., 57., 59.-62., 64., 71.-74., 108., 123., 139., 145., 191.-193., 196., 215., 225.-227., 230.-235.lpp.; 10.sēj. 20., 31., 32., 39., 54.-63., 107.-109., 113., 145., 192.-244.lpp.; 11.sēj. 13.lpp.), īpaši 2007.gada 24.augusta ekspertu komisijas atzinumu Nr.61-K, ar kuru konstatēts, ar kādām slimībām /pers. A/ slimo, ka viņa veselības stāvoklis pieļauj izmeklēšanas darbību veikšanu ar viņu un viņa piedalīšanos tiesas sēdēs (5.sēj. 136.-143.lpp.); 2011.gada 9.septembra eksperta atzinumu Nr.64-V, ar kuru konstatēts, ar kādām slimībām /pers. A/ slimo, ka viņa veselības stāvoklis pieļauj viņa piedalīšanos tiesas sēdēs (8.sēj. 71.-79.lpp.); 2013.gada 29.novembra eksperta atzinumu Nr.58-V, ar kuru konstatēts, ar kādām slimībām /pers. A/ slimo, ka viņa veselības stāvoklis pieļauj viņa piedalīšanos tiesas sēdēs (9.sēj. 101.-103.lpp.); 2016.gada 5.oktobra eksperta atzinumu Nr.40-V, ar kuru konstatēts, ar kādām slimībām /pers. A/ slimo, ka saslimšanas, ar kādām sirgst apsūdzētais, nav vērtējamas kā smagas, ka apsūdzētā veselības stāvoklis, regulāri lietojot ārstējošo ārstu nozīmētos medikamentus, pieļauj viņa piedalīšanos tiesas sēdēs (11.sēj. 98.-102.lpp.). Papildus apelācijas instances tiesa ņem vērā arī ziņas, ko sniedz SIA "Jelgavas poliklīnikas" ārsta 2016.gada 16.novembra raksts (iesniegts 2017.gada 16.februāra tiesas sēdē).

Lemjot par apsūdzētā sodīšanu un izciešamā soda apmēru, apelācijas instances tiesa ievēro, ka apsūdzētais /pers. A/ tiek atzīts par vainīgu sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā. Tāpat apelācijas instances tiesa samēro apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un kaitīgumu ar sabiedrības interesēm, nepieciešamību atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tāpat resocializēt sodāmo personu, panākt, ka notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Lai šajā lietā panāktu krimināltiesisko taisnīgumu, apelācijas instances tiesa ievēro soda noteikšanas individualizācijas, samērīguma un pietiekamības principus. Tāpat apelācijas instances tiesa vērtē apsūdzētā personību raksturojošās ziņas. Apelācijas instances tiesa ievēro apsūdzētā pausto attieksmi pret izdarīto nodarījumu, ka apsūdzētā darbībās saskatāms tikai atbildību pastiprinošs apstāklis. Ievērojot izklāstītos faktus, apelācijas instances tiesa uzskata, ka /pers. A/am sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā.

Lemjot par izciešamā soda apmēru, apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa pieļāvusi kļūdu, nosakot apsūdzētajam /pers. A/am brīvības atņemšanas sodu zem Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā (redakcijā līdz 2008.gada 12.janvārim) paredzētās soda sankcijas minimālās robežas, nepiemērojot tādas Krimināllikuma normas, kas pieļauj šādu tiesas rīcību. Tomēr, ievērojot, ka pirmās instances tiesas sprieduma apstrīdējis tikai pats apsūdzētais /pers. A/, apelācijas instances tiesai nav iespējams šo kļūdu labot, nosakot apsūdzētajam V./pers. A2/am brīvības atņemšanas sodu Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā (redakcijā līdz 2008.gada 12.janvārim) paredzētās soda sankcijas apmērā.

Lemjot par izciešamā soda apmēru, apelācijas instances tiesa ņem vērā, ka ar 2012.gada 13.decembra likumu „Grozījumi Krimināllikumā", kas stājās spēkā no 2013.gada 1.aprīļa, grozīta Krimināllikuma 177.panta trešās daļas sankcija.

Krimināllikuma 177.panta trešās daļas (redakcijā līdz 2008.gada 12.janvārim) sankcijā bija noteikts, ka par šā panta trešajā daļā noteikto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz trīspadsmit gadiem vai ar naudas sodu līdz simt piecdesmit minimālajām mēnešalgām, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Savukārt Krimināllikuma 177.panta trešās daļas (redakcijā no 2013.gada 1.aprīļa) sankcijā noteikts, ka par šā panta trešajā daļā noteikto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar policijas

kontroli uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Minētā likuma „Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 6.punktā noteikts, ka gadījumā, ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu.

Pārejas noteikumu 6.punkts ir imperatīva tiesību norma un apelācijas instances tiesa to piemēro, nosakot piespriežamā brīvības atņemšanas soda apmēru par apsūdzētā /pers. A/a izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Tāpat apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa, nosakot apsūdzētajam /pers. A/am sodu, nav izvērtējusi būtiskus lietas apstākļus, kas nepārprotami konkrētajā kriminālprocesā ir jāizvērtē, tas ir, vai konkrētajā lietā nav konstatējams, ka būtu pārkāptas /pers. A/a tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā. Apelācijas instances tiesa, lemjot par apsūdzētā sodīšanu, analizē visa kriminālprocesa gaitu, jo tikai tāda visaptveroša faktu un apstākļu analīze ļauj noskaidrot, vai konkrētajā lietā tikušas nodrošinātas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā ir noteikts, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Tiesības uz taisnīgu tiesu nozīmē arī lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā.

Kriminālprocesa likuma 14.pantā noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanās. Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

Arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas savlaicīgu izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā ar likumu noteiktā tiesā.

Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksei krimināllietās lietas izskatīšanas termiņš tiek rēķināts nevis no brīža, kad lieta nonāk tiesā, bet jau no izmeklēšanas stadijas pirmstiesas kriminālprocesā. Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā paustajām atziņām laika skaitīšana kriminālprocesā iesākas ar brīdi, kad „kompetentas iestādes ir paziņojušas kādai personai par to, ka tā tiek turēta aizdomās par krimināInozieguma izdarīšanu" (Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Devveer Belgium, 1980).

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka apsūdzētais /pers. A/s saistībā ar konkrētajā kriminālprocesā izvērtējamo notikumu personas, kurai ir tiesības uz aizstāvību, statusu ieguvis 2003.gada 5.septembrī (2.sēj. 89.lpp.), tas ir, pirms vairāk kā trīspadsmit gadiem un četriem mēnešiem.

Pirmstiesas kriminālprocesa laikā tikai 2007.gada 21.martā /pers. A/ ticis saukts pie krimināIatbildības (5.sēj. 97.-104.lpp.), savukārt jau 2007.gada 30.martā ticis taisīts lēmums par krimināllietas Nr.5830102903 nodošanu tiesai (5.sēj. 112.-129.lpp.).

Krimināllietas iztiesāšana pirmās instances tiesā uzsākta 2008.gada 7.jūlijā (5.sēj. 154.lpp.) un pabeigta 2015.gada 11.novembrī (10.sēj. 153.-158.lpp.). Šajā laikā kopumā pirmās instances tiesa noturējusi sešdesmit divas tiesas sēdes, vienpadsmit reizes krimināllietas iztiesāšanas laiku grozījusi pēc apsūdzētā /pers. A/ lūguma, divas reizes krimināllietas iztiesāšanas laiku grozījusi citu iemeslu dēļ. Tāpat konstatējams, ka divdesmit trīs reizes apsūdzētais /pers. A/s nav ieradies uz krimināllietas iztiesāšanu, ka četrdesmit vienu reizi apsūdzētā neierašanās uz tiesas sēdēm vai jau uzsākta lietas iztiesāšana tikusi pārtraukta apsūdzētā veselības stāvokļa dēļ. Papildus vēl desmit reizes jau uzsāktā lietas iztiesāšana nav turpināta citu iemeslu dēļ. Tāpat konstatējams, ka pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā pirmās instances tiesā ilgusi divpadsmit tiesas sēdēs, ka vēl astoņpadsmit tiesas sēdēs pirmās instances tiesa veikusi procesuālas darbības, kas nav saistītas ar pierādījumu pārbaudi.

Krimināllieta iztiesāšanai apelācijas instances tiesā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā saņemta 2015.gada 21.decembrī (10.sēj. 245.lpp.). Apelācijas instances tiesā krimināllieta iztiesāta 2016.gada 11.maija (11.sēj. 44.-48.lpp.), 2016.gada 16.jūnija (11.sēj. 62.-64.lpp.) un 2017.gada 16.februāra tiesas sēdēs. Krimināllietas iztiesāšanu apelācijas instances tiesā ietekmēja nepieciešamība lietā veikt papildus apsūdzētā /pers. A/ veselības stāvokļa ekspertīzi, kuru tika uzdotas veikt Valsts Tiesu medicīnas ekspertīzes centra ekspertiem (11.sēj. 65.-68.lpp.).

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka kriminālprocesā, ievērojot tam kopumā patērēto laiku, ir tikušas neattaisnoti aizskartas apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, jo konkrētā lieta – tās daļā par apsūdzētā /pers. A/ veiktajām darbībām – faktiski nav uzskatāma par tik sarežģītu, arī lietā nav pārbaudāmi un vērtējami pierādījumi tādā apjomā, lai krimināllietas izmeklēšanai patērētu vairāk kā piecus gadus un lietas iztiesāšanai pirmajās divās tiesu instancēs kopumā patērētu vēl vairāk kā astoņus gadus un sešus mēnešus. Vērtējot ilgo kriminālprocesa gaitu, apelācijas instances tiesa ievēro, ka ievērojams un ļoti ilgs laika posms krimināllietas iztiesāšanas laikā tika pavadīts dažādās darbībās, kas saistītas ar apsūdzētā veselības stāvokļa novērtēšanu, ka iztiesāšana tika kavēta, jo apsūdzētais, tam piemītošās saslimšanas dēļ, vai nu nespēja ierasties uz tiesas sēdēm vai arī tajās nespēja turpināt piedalīties. Ievērojot šos apstākļus, apelācijas instances tiesa secina, ka līdz šim tiesām un valstij nav izdevies atrast tādus risinājumus, lai iepriekš minētās problēmas tiktu atrisinātas, neiekavējot procesa norisi. Ņemot vērā secināto, apelācijas instances tiesa uzskata, ka šajā gadījumā ir nepieciešams, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 2.punkta noteikumus, apsūdzētajam brīvības atņemšanas sodu noteikt zemāku par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta likumā.

Pirmās instances tiesa izlēmusi apsūdzēto /pers. A/ sodīt, piemērojot Krimināllikuma 55.pantu, ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem, bez mantas konfiskācijas, piespriesto sodu nosakot nosacīti ar pārbaudes laiku uz diviem gadiem. Ievērojot, ka pirmās instances tiesas spriedumu apstrīdējis tikai pats apsūdzētais /pers. A/, apelācijas instances tiesai nav iespējams apsūdzēto /pers. A/ sodīt ar bargāku sodu, piemērojot papildsodu – mantas konfiskāciju. Tāpat, piekrītot pirmās instances tiesas konstatētajam, ka apsūdzētais /pers. A/ pēc noziedzīgā nodarījuma, par ko tiek notiesāts šajā kriminālprocesā, izdarīšanas citus likumpārkāpumus vairs nav izdarījis, apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzētais /pers. A/, sodu neizciešot, citus likumpārkāpumus vairs neizdarīs, tādēļ viņu iespējams notiesāt nosacīti. Savus secinājumus par iespēju apsūdzēto /pers. A/ notiesāt nosacīti apelācijas instances tiesa balsta uz apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma rakstura un radītā kaitējuma vērtējumu, īpaši ņemot vērā apsūdzētā lomu notikušajā, tāpat apelācijas instances tiesa ņem vērā apsūdzēto personību raksturojošās ziņas, kur noteicošie apstākļi ir apsūdzētā pašreizējais garīgās un fiziskās veselības stāvoklis, pārāk ilgo šī kriminālprocesa gaitu. Ievērojot brīvības atņemšanas soda termiņu, ar kādu apelācijas instances tiesa nospriež sodīt apsūdzēto /pers. A/, apsūdzētajam tiek noteikts samērīgs nosacītās notiesāšanas pārbaudes laiks.

Pārējā daļā Krimināllietu tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atstājams negrozīts.

Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, Krimināllietu tiesas kolēģija secina, ka tā savā nolēmumā sniegusi atbildes uz apsūdzētā un tā aizstāves lietas iztiesāšanas gaitā paustajiem argumentiem, visiem apsūdzētā apelācijas sūdzībā uzdotajiem jautājumiem, izvērtējusi visus apstākļus, lai šajā lietā panāktu taisnīgu un likumīgu krimināltiesisko attiecību noregulējumu.

Pēc apsūdzētā /pers. A/a lūguma viņa aizstāvību apelācijas instances tiesā realizēja zvērināta advokāte S.Kalniņa, kurai, saskaņā ar

Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu, no valsts līdzekļiem izmaksājami kopā 463,57 *euro* par sniegto juridisko palīdzību apsūdzētajam.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais atbrīvots no pienākuma atlīdzināt valstij procesuālos izdevumus, kas saistīti ar samaksu aizstāvei.

Krimināllietu tiesas kolēģija secina, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 2.punktu apsūdzētais /pers. A/s ir atbrīvojams no pienākuma atlīdzināt valstij procesuālos izdevumus, kas saistīti ar samaksu aizstāvei par tās darbu, iztiesājot krimināllietu apelācijas instances tiesā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, 564.pantu, 568.pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2015.gada 11.novembra spriedumu atcelt daļā par /pers. A/am noteikto sodu.

/pers. A/ par noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā, 177.panta trešajā daļā (redakcijā līdz 2008.gada 12.janvārim), izdarīšanu, piemērojot Krimināllikuma 49.^{1} panta pirmās daļas 2.punkta nosacījumus, sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu, piemērojot Krimināllikuma 55.pantu, notiesājot nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 (vienu) gadu.

Pārējā daļā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2015.gada 11.novembra spriedumu atstāt negrozītu.

/pers. A/ atbrīvot no pienākuma nomaksāt procesuālos izdevumus par zvērināta advokāta darba samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 10 dienu laikā Augstākajā tiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilnā sprieduma pieejamības diena 2017.gada 23.februāris.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis G.Stūris

Tiesneses D.Dumbre

Z.Lagzdiņa